

Biatorbágy Város Oktatásfejlesztési koncepciójával összefüggő kérdésekről

Oktatásszakmai fejlesztési lehetőségek KIEGÉSZÍTÉS

Az Oktatási Bizottság 2011. augusztus 17-ei ülésén résztvevők egyetértettek abban, hogy az iskolaépítéssel párhuzamosan meg kell kezdeni az iskola szakmai megújítását is. **Ehhez azonban először el kell dönteni, hogy milyen közoktatási struktúra biztosítja a létrejövő kapacitás optimális kihasználtságát és az elvárt szakmai színvonalat.**

Az iskolahasználók érdekei, a város hagyományai, a fenntartó anyagi helyzete, a pedagógusok szakmai érvei valamint a megszerezhető források együttes mérlegelése alapján az a döntés született, hogy még ebben az önkormányzati ciklusban a Szily Kastélyban kialakításra kerül 3-4 osztályterem valamint a kastély udvarán felépül egy 16 tantermes, 8 szaktanteremmel, ezen felül kerámia műhellyel, táncteremmel, több, csoportbontásra alkalmas kis teremmel, tankonyhával és technika teremmel valamint az alapfokú művészetiskola számára kialakított helyiségekkel rendelkező két tornatermes 6 117 m²-es iskola, a jelenleg elérhető legjobb felszereltséggel.

Mivel a források rendelkezésre állása, felhasználásának ütemezése ma még meg sem jósolható, abból a **feltevésből** indulunk ki, hogy 2013-ban vagy legkésőbb 2014-ben három helyszínen (Szily Kastély, Sándor-Metternich Kastély, Karinthy utcai épület) folyik majd az általános iskolai oktatás és a jelenlegi két épület felújítására nem kerül sor.

Nem kérdés, hogy az alábbiakban ismertetésre kerülő „külön alsós és felsős” iskola-modell gondolata azért merülhetett fel, mert minden jel arra mutat, hogy belátható időn belül nem áll rendelkezésre az ideális megoldáshoz szükséges fedezet. Azok a szakemberek, akik ezt a modellt tartják leginkább megvalósíthatónak, teszik ezt annak tudatában, hogy az számos problémát is magában hordoz. Először a német nemzetiségi tagozat jövőbeni működését kell tisztázni, mert ez döntő befolyással van az osztályok elhelyezésére. Erről a kérdésről a Német Nemzetiségi Önkormányzat kialakította álláspontját, mely csak kis mértékben módosítja az eredeti alsós/felsős profilról szóló elképzeléseket.

E szerint a Sándor-Metternich kastélyban öt év alatt fokozatosan 16 alsós tanulócsoport fog működni, a nemzetiségi osztályok kivételével az összes felsős csoport az új iskolába kerül, de itt kell működnie évfolyamonként egy-egy alsós osztálynak is, mivel ők a nemzetiségi felsősök miatt nem férnek el a torbágyi épületben. Ebben a rendszerben a biai

épületben 16, a torbágyiban 20, az új iskolában pedig 21 osztály működne a 2016/17-es tanévben. Az így kialakuló struktúrában viszonylag jól lehet kezelni a legutóbbi bizottsági ülésen felmerült kétségeket, aggodalmakat, javaslatokat:

- Ha a **demográfiai előrejelzéssel** és a szakmai várakozással szemben kevesebb iskolás korú gyermek lesz Biatorbágyon, az új iskolában megüresedő kapacitást fel lehet használni a régi épületek felújításának idején az alsós osztályok elhelyezésére vagy a középiskolai képzés elindítására pl. 6+6-os rendszerben, de még inkább a PMAMI teremgondjainak enyhítésére. Okos tervezés esetén egy jól szeparálható épületrészben óvodai csoportok működtetésére is sor kerülhet.
- Valóban kívánatos volna az **egész napos iskola** megvalósítása, ami a két régi épületben a felsős munkarendtől távol igazán nyugodt légkörben folyhatna. Ezt a kormányzati elképzelések is említik.
- A 7-10 éves korosztály számára oly fontos **mozgás és művészeti nevelés** számára kialakíthatók volnának a pedagógusok munkáját segítő terek és eszközök, amelyek mérete, hangulata igazodik a kicsik világához.
- Az emelt szintű képzésnek a felső tagozatra történő koncentrációja esetén mind a két alsós iskolából jövő gyermekeknek lehetőségük volna a választásra, ami erősítené az **alapképzést korai specializáció nélkül** és jótékony hatással volna az új iskola szaktermeinek kihasználtságára.
- Lassanként oldódna a Bia-Torbágy ellentét.

A többi dilemmát és a lehetséges válaszokat Marx Árpád igazgató úrnak a tárgyhöz írt munkája tartalmazza.

Az eddigiekben a 2016/17-es tanévig terjedő időszakokkal foglalkoztunk. Most vessünk egy pillantást a távolabbi jövőre. Szükséges ezt megtennünk azért, hogy lássuk, milyen következményekkel jár az egyiskolás modell kialakítása. Az világosan kitűnik a számokból, hogy az új iskola az átadását követő pillanattól egyre zsúfoltabbá fog válni: 2013-tól évente 2-2 tanulócsoporthal lesz több a felsős osztályok száma. Kérdés, hogy erre új iskola építése-e az válasz, vagy a régi épületek egyikének felújítása, bővítése. A műemléki kötöttségekkel rendelkező Sándor-Metternich Kastély felújítása minden bizonnyal hosszabb időt és több pénzt igényelne, ezért célszerűbb a torbágyi épülettel kezdeni. A főépítési terv erre az ingatlanra vonatkozóan is 16 osztályterem + 8 szakterem megépítését tartalmazza. Az így létrejövő 64 tanteremnyi kapacitás még mindig a kívántnál szűkösebben, de biztosítani tudja a mennyiségi igényeket egészen 2020-ig. Kérdés, hogy a torbágyi többletkapacitás belépése a rendszerbe milyen hatással lehet a kialakult képzési struktúrára. Az átépítés után

ez az épület is alkalmassá válik a felső tagozat igényeinek maradéktalan kiszolgálására, ezért ekkor időszerű felvetni az önálló iskolává alakulás kérdését. A két kastélyépületben továbbra is működhetne szervezetileg egységes iskola az alsós és felsős osztályok rugalmas elhelyezésével.

Ha a gyermeklétszám nem a most prognosztizált ütemben növekszik, esetleg megáll a fejlődés, vagy netán csökkenés következik be, és/vagy a város anyagi kondíciói cseppet sem javulnak, a létrehozott intézményi kapacitást az alapfokú művészetoktatás, illetve a középfokú oktatás meg tudja tölteni.

Természetesen nem vethetjük el annak lehetőségét, hogy sikerül olyan konstrukcióban forrást szerezni Biatorbágy iskolafejlesztési programjához, hogy lehetséges lesz elsőként egy 24 tantermes iskolát felépíteni, amely hosszú távon nem csupán gazdaságosabb, de szakmailag is hatékonyabb működtetést biztosít. Erre az eshetőségre is fel kell készülni minden tekintetben, hogy a lehetőség megnyílása esetén ne hiányozzanak a kész tervek és engedélyek.

Mindenképpen két projektet érdemes készíteni. A Biatorbágy Város közoktatási feladatainak átfogó fejlesztését tartalmazó „nagy projekt” magában foglalná az új iskola/ák építését és a meglévő két épület felújítását, bővítését, az egy új iskola építéséről szóló „kis projekt” csak ennek létrehozását tartalmazná. Mindkét változatban A és B tervként szerepelne a 16 tanulócsoporthozos iskolák mellett egy 24 tantermes iskola terve is.

Javaslat a szakmai munka folytatását megalapozó döntésekre:

1. Továbbra is szervezetileg egy általános iskola működik Biatorbágyon.
2. A Német Nemzetiségi Önkormányzat Biatorbágy 29/2011. (05.03.) NNÖ sz. határozata kimondja, hogy „nem járul hozzá a Német Nemzetiségi Tagozat tanulócsoporthozosainak megbontásához, illetve más épületben történő elhelyezéséhez”, továbbá „A német nemzetiség ősi települési viszonyai, kapcsolatai, kialakult hagyományai a torbágyi településrészhez kötődnek.”

Ezért a város közoktatási koncepcióját úgy alakítja ki, hogy a német nemzetiségi oktatást 1-8 évfolyamon a szülői igények alapján kialakított tanulócsoporthozosokban a torbágyi településrészen biztosítja. Ez alól a Karinthy utcai épület felújításának ideje kivétel, amennyiben azt csak az iskola kiürítése mellett lehet megvalósítani.

3. Arra az esetre, ha a lehetőségek csak egy 16 tantermes új iskola felépítését teszik lehetővé, és nem kerülhet sor a régi épületek felújítására sem, az esélyegyenlőség elve alapján a magas színvonalú, emelt szintű oktatási közszolgáltatáshoz való hozzáférés biztosítása érdekében 5-8. évfolyamon abban az új iskolaépületben szervezi meg az oktatást, amely rendelkezik a szaktárgyi képzéshez szükséges szaktermekkel. Ez alól kivételt csak a német nemzetiségi tagozat képez kivételt a Német Nemzetiségi Önkormányzat kérése alapján.
4. Biatorbágy Város Önkormányzata kimenő rendszerben megszünteti *a többi gyermekkel együtt nem nevelhető* sajátos nevelési igényű gyermekek oktatását, nevelését szegregált iskolai osztályokban. Tárgyalásokat kezdeményez a Budaörsi Kistérség Többcélú Társulásával a feladat további ellátásának lehetőségeiről.
5. A hosszú távon fenntartható, szakmai szempontból eredményesebb, a szaktermi kapacitások jobb kihasználását biztosító, a szaktanárok foglalkoztatása szempontjából hatékonyabb biatorbágyi iskolarendszer kialakítása céljából szükséges a jelenlegi főépítési koncepció *kiegészítéseként* egy olyan fejlesztési terv elkészítése, amely tartalmaz egy 24 tantermes iskolát is.
6. A Biatorbágyi Általános Iskola 2011. november 31-éig módosítja a pedagógiai programját.
7. Biatorbágy Város Önkormányzata a 2012. év költségvetésének tervezésekor figyelembe veszi az általános iskola módosított pedagógiai programjának finanszírozási szükségleteit.

Budapest, 2011. szeptember 5.

Készítette: Ihászné Pálfi Katalin, közoktatás-szakértő